

8. Паралелни алгоритми за матрици, изрази и сортиране

Васил Георгиев

ci.fmi.uni-sofia.bg/

v.georgiev@fmi.uni-sofia.bg

Съдържание

- Паралелна обработка за
 - префиксни изчисления
 - матрици
 - изрази
 - сортиране

Префиксни изчисления

- дефинират се върху наредено множество от реални компоненти $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ и асоциативна бинарна операция върху тях \otimes – напр. събиране и умножение на реални числа, минимум и максимум на две числа, конкатенация на низове и логическите операции върху два булеви операнда; за простота някъде \otimes е записана като сума («+») по-надолу, но операцията не е непременно комутативна!
- префиксните изчисления (или суми) са стойностите (8.3.1)
$$S_1 = x_1,$$
$$S_2 = S_1 + x_2,$$

...
$$S_n = S_{n-1} + x_n$$
- префиксните изчисления се прилагат при изчисление на полиноми, CAD системи, диспечеризация, сливане на списъци, обработка на графи и др. поради което са микрокодирани като операции в някои специализирани процесори
- префиксните суми се изчисляват паралелно в двоично дърво с дълбочина $d = (\lceil \lg n \rceil + 1)$ за $d+1$ стъпки към корена и още d стъпки към листата – общо $2d+1$ стъпки – 8.3.2

Префиксно изчисление в хиперкуб

➤ за изчисление на префиксните суми на n елемента в n -процесорен хиперкуб всяка двойка съседни елементи x_i и x_{i-1} се разполага в съответния процесор p_i и в края на обработката в него се получава S_i

➤ за целта (8.4):

- стъпка 1: в p_i $S_i \leftarrow x_{i-1} \otimes x_i$ ($i = 1, \dots, n$; “+” представя \otimes)
- стъпка 2: $k = 2$; p_i чете S_{i-k} от p_{i-k} и $S_i \leftarrow S_{i-k} \otimes S_i$ ($i = k+1, \dots, n$)
- стъпка 3: $k = k + k$; преход към стъпка 2 (докато $k < n$)

➤ псевдокод:

```
ParallelPrefixComput(X,  $\otimes$ , S)
step0: /*initialization
        forall i = 1..n do in parallel
            p[i] reads X[i]; S[i] = X[i]
        endfor
step1: forall i = 1..n do in parallel
        S[i] = S[i-1]  $\otimes$  S[i]
    endfor
step2: k = 2
        while (k < n)
            forall i = k..n do in parallel
                S[i] = S[i-k]  $\otimes$  S[i]
            endfor
            k = k + k
        endwhile
    end
```

Матрични изчисления

- произтичат от всички проблеми, които се решават със средствата на линейната алгебра и някои типични задачи за обработка на матрици се приемат като еталонни алгоритми за изследване на производителността на паралелните системи
- матриците са пълни или плътни (dense) – респ. без или с малък брой нулеви елементи или разреждени (sparse) – с малък брой ненулеви елементи
- паралелните алгоритми се дават във вид за плътни квадратни матрици ($n \times n$), останалите случаи могат да бъдат обобщени
- основния подход за паралелна матрична обработка е декомпозицията – блокова или решетъчна (“checkerboard partitioning”)

Блокова и решетъчна декомпозиция

- блоковата декомпозиция се извършва или само по колони или само по редове; при плътните матрици всеки блок съдържа еднакъв брой колони респ. редове
- броят на блоковете n е желателно да бъде кратен на броя процесори p за по-добро балансиране, като обикновено $n = k \cdot p$ (за скалируемост на алгоритъма)
- разпределението на блоковете по процесори може да бъде групово или циклично – 8.6
- решетъчната декомпозиция се извършва едновременно по колони и по редове с еднаква честота в двете направления

Решетъчна декомпозиция

- ✦ с оглед на базовата операция матрично или матрично-векторно умножение, решетъчната декомпозиция може да се изпълни по различни начини в зависимост от съотношението на размера на матриците и векторите (респ. $n \times n$ и $n \times 1$) и броя обработващи процесори:
 - ✦ $p > n^3$ - всички умножения на елементите на операндите могат да се извършат едновременно като n копия на матрицата се разполагат последователно на съседни възли и колоната-вектор се репликира също n пъти
 - ✦ $p \geq n^2$ - при матрично-векторно умножение всички произведения могат да се извършат паралелно, при матрично-матрично умножение се прилагат следните подходи
 - ✦ всеки стълб (или ред) от резултата се обработва паралелно на една стъпка - общо n последователни стъпки
 - ✦ за n последователни стъпки се получават събираемите, от които е съставен всеки компонент на резултата
 - ✦ $p < n^2$ - матриците се обработват по части като се прилага блокова декомпозиция - по редове за първия операнд и по стълбове - за втория

Матрично-векторно умножение

- $C_{1 \times n} = A_{n \times n} * B_{1 \times n} \Leftrightarrow c_i = \sum_{j=0, n-1} a_{ij} b_j$, където $C_{1 \times n} = [c_0, c_1, \dots, c_{n-1}]^T$, $A_{n \times n} = [a_{ij}]$ и $B_{1 \times n} = [b_0, b_1, \dots, b_{n-1}]^T$
- оценката на последователния алгоритъм е квадратична (ако се приеме умножението на два елемента и добавянето им към текущия векторен елемент като базова операция):

```
Procedure MatrixVector(A, B, C)
```

```
begin
```

```
  for i = 0 to n-1 do
```

```
    begin
```

```
      C[i] = 0
```

```
      for j = 0 to n-1 do
```

```
        C[i] = C[i] + A[i,j]*B[j] /* basic operation
```

```
      endfor
```

```
    endfor
```

```
end
```

- паралелното матрично-векторно умножение може да се изпълни както с блокова, така и с решетъчна декомпозиция

Матрично-векторно умножение с блокова декомпозиция

- при n -процесорна архитектура директния подход е всеки възел да зареди ред от матрицата и колоната на вектора и да изчисли съответния елемент на резултата-вектор:

```
Procedure ParallelMatrixVector_Row(A, B, C)
```

```
begin
```

```
  for i = 0 to n-1 do in parallel
```

```
    C[i] = C[i] + A[i,0:n-1]*B[0:n-1]
```

```
  endfor end
```

- при което оценката за всеки процесор и за системата е $O(n)$ (за n процесора резултата е n^2 операции); очевидно най-удобно в този случай е приложението на блокова декомпозиция по редове
- ако $p < n$ се прилага горната схема на блокова декомпозиция по редове (циклична или групова - 8.9); по-добро балансиране (т.е. ефективност) се постига при кратност на отношението $n:p$
- ако $p > n$ и $n:p = k$ за ефективна обработка е необходимо всяка група от k процесора да си разпредели съответен ред от матрицата и част от векторната колона (което е всъщност решетъчна декомпозиция)

Матрично-векторно умножение с решетъчна декомпозиция

- при горните условия за контекста n^2 -процесорна архитектура директния подход е да се формира процесорна решетка като всеки възел зареди съответен елемент от матрицата а колоната на вектора се зарежда в първия ред от n процесори
- паралелния алгоритъм се изпълнява в 3 стъпки:
 - стъпка 1: разпространяване на вектора във всички редове на процесорната решетка
 - стъпка 2: локално умножение на двойката елементи на матрицата и вектора
 - стъпка 3: сумиране на елементите на резултата по редове
- по конвенция резултата се разполага в диагоналните процесорни елементи от решетката; в хиперкуб със същия брой процесори обработката е по-бърза поради по-високата валентност на възлите (респ. по-бързото разпространение на междинните резултати)
- този алгоритъм може да се приложи както в MIMD, така и в SIMD архитектури

Матрично-матрично умножение

✦ $C_{n \times n} = A_{n \times n} * B_{n \times n} \Leftrightarrow c_{ij} = \sum_{k=0, n-1} a_{ik} b_{kj}$, където $C_{n \times n} = [c_{ij}]$, $A_{n \times n} = [a_{ij}]$ и $B_{n \times n} = [b_{ij}]$

✦ т.е. c_{ij} е продукт от A_i и B_j (съответно ред и колона)

✦ при умножение на повече от две матрици се използва последователно асоциативността на оперирането (която не е комутативна - т.е. зададения ред не може да се нарушава): $C = C_1 C_2 \dots C_n = (\dots (C_1 C_2) C_3) \dots C_n$

✦ псевдокод:

```
Procedure MatrixMatrix(A, B, C)
```

```
  for i = 0 to n-1 do
```

```
    for j = 0 to n-1 do
```

```
      C[i,j] = 0
```

```
      for k = 0 to n-1 do
```

```
        C[i,j] = C[i,j] + A[i,k]*B[k,j]
```

```
      endfor
```

```
    endfor
```

```
  endfor
```

```
end
```

Матрично-матрично умножение в двумерна процесорна решетка

- алгоритмът се обработва от в $n \times n$ затворена процесорна решетка (SIMD) и стартира със зареждане на елементите на операндите a_{ij} и b_{ij} в процесора p_{ij} - при това само n процесора (по главния диагонал) съдържат двойка елементи за умножение
- паралелния алгоритъм се изпълнява в 3 стъпки:
 - стъпка 1: за комбиниране на подходящите двойки елементи n пъти се извършва ротационно местене на B -елементите нагоре и на A -елементите наляво
 - стъпка 2: локално умножение на двойката елементи на матриците
 - стъпка 3: разпространение на локалните междинни резултати към съседните възли наляво и нагоре за n итерции - след което резултата c_{ij} се съдържа в p_{ij}

Матрично-матрично умножение в двумерна процесорна решетка – код, 8.13

Procedure

ParallelMatrixMatrix_2d(A, B, C)

Step1

for k = 0 to n-1 do

for Pij where i,j = 0 to n-1 do in parallel

if i>k then

A[i-1, j] ← A[i, j] endif

if j>k then

B[i, j-1] ← B[i, j] endif

endfor

endfor

Step2

... Step2

for Pij where i,j = 0 to n-1 do in parallel

C[i, j] = A[i, j] * B[i, j]

endfor

Step3

for k = 0 to n-1 do

for Pij where i,j = 0 to n-1 do in parallel

A:Pij ← (move_left)A:Pij /* 3.1

B:Pij ← (move_up)B:Pij /* 3.2

C[i, j] = C[i, j] + A[i, j]*B[i, j] /* 3.3

endfor

endfor

end

Матрично-матрично умножение в тримерна процесорна решетка

- ✦ алгоритъмът се обработва от в $n \times n \times n$ процесорна решетка (SIMD) или хиперкуб като $\exists q: n = 2^q$ т.е. $p = 2^{3q}$
- ✦ при горното условие $n = 2, 4, 8 \dots$ и номерацията на процесорите има формата $p_{ijk} = p_x$ за $x = in^2 + jn + k$ ($i, j, k = 0, 1, \dots, n-1$; $x = 0, 1, \dots, n^3-1$), което съответства на номерацията в хиперкуб (8.14)
- ✦ ако архитектурата с n^3 процесори е решетка, а не хиперкуб (т.е. валентността на възлите е константа 4, а не $\text{lb}(n^3) = 3q$), този алгоритъм е в сила, но преноса на операнди няма да бъде само между съседни възли
- ✦ алгоритъмът изпълнява паралелно n^3 умножения с което обработва n^2 елементи от резултата:

... Матрично-матрично умножение в тримерна процесорна решетка

- стъпка 1: елементите a_{ij} и b_{ij} се зареждат в процесор $p_{(ni+j)}$ (процесори $0 \div n^2-1$)
- стъпка 2: разпространение на операндите до останалите процесори
- стъпка 3: в процесор p_{ijk} $c_{ijk} = a_{ji} * b_{ik}$ (след зареждане на необходимите един или два операнда от съседите)
- стъпка 4: след сумиране $c_{ij} = \sum_{k=0, n-1} c_{ijk}$ резултата c_{ij} се намира в процесор $p_{(ni+j)}$
- пример за $n = 2$ (8.15)

Система линейни уравнения

- системата линейни уравнения $\sum_{j=1, n} a_{ij}x_j = b_i$ има матричното представяне $A_{n \times n} x_{1 \times n} = b_{1 \times n}$ с решение $x = A^{-1}b$ - при условие, че A е неизродена матрица (т.е. редовете и стълбовете ѝ не са линейно зависими);
- [**диагонална** е матрица с ненулеви елементи само по главния диагонал; когато ненулевите елементи на диагоналната матрица са само единици, тя е **единична** матрица I_n като $AA^{-1} = A^{-1}A = I_n$; **тридиагонална** е матрица с ненулеви елементи само по главния и двата съседни диагонала (т.е. за които $|i - j| \leq 1$); **долно-триъгълна** е матрица с ненулеви елементи само над главния диагонал и обратно - **горно-триъгълна** е матрица с ненулеви елементи само под главния диагонал]
- при представяне на коефициентите (т.е. елементите на матриците) с плаваща запетая решението $A^{-1}b$ често поражда числова нестабилност; на практика се прилага метода на LU-декомпозицията (в математиката - метод на Гаус), който числово е по-стабилен и се обработва около три пъти по-бързо

Решаване на система линейни уравнения

- ✦ идеята на различните методи за решаване на СЛУ е привеждане на разширената матрицата $Ab_{n \times n+1}$ към горно-триъгълна форма (съответстваща на редуциране на променливите) чрез елементарни опарации по редове така че под главния диагонал остават само нулеви елементи, а диагоналните елементи са единици - фаза елиминирание (forward elimination); след това се извършва фазата заместване (back-substitution), при която A се трансформира в единична матрица, а в стълба b се съдържа решението на системата

LU-декомпозиция

- това е приложен метод за генериране на $n \times n$ матриците L и U , за които е в сила:
 - L е единична долно-триъгълна
 - U е горно-триъгълна
- фазата елиминирание започва с добавяне на подходящи изрази към всички уравнения с изключение на първото, с което се елиминира първата променлива; по същия начин се елеминират последователно променливите от следващите уравнения - в общия случай за да се елиминира i -тата променлива от j -тото уравнение най напред се умножава i -тото уравнение с a_{ji}/a_{ii} и полученото еквивалентно уравнение се изважда от j -тото уравнение
- определя се базов ред (уравнение), който се използва за нулиране на елементите под главния диагонал в колона i , (pivot)

LU-декомпозиция: псевдокод (тук A е разширената матрица $Ab_{n \times n+1}$)

→ сложността на този последователен алгоритъм в двете фази е с кубична $O(n^3)$, тъй като:

→ елиминирание – за всеки ред i цикълът по k се изпълнява $(n - i + 2)$ пъти, а вложенният цикъл по j – $(n - i)$ пъти т.е. общо за фазата $\sum_{i=1, n} (n - i + 2)(n - i)$ – което дава линейна оценка

→ заместването е с квадратична оценка

```
Procedure GaussianElimination(A)
begin          /* Forward elimination
for i = 0 to n do
begin
max = i
for j = i + 1 to n do
if(abs(A[j, i])>abs(A[max, i])) then max = j
for k = i to n + 1 do
t = A[i, k]; A[i, k] = A[max, k]; A[max, k] = t
for j = i + 1 to n do
for k = n + 1 to n do
A[j, k] = A[j, k] - A[i, k]*A[j, i]/A[i, i]
end
end
end          /* back-substitution
for j = n to 1 do
t = 0
for k = j + 1 to n do
t = t + A[j, k]*X[k]
X[j] = (A[j, n+1] - t)/A[j, j]
end
end
```

Паралелни версии на LU-декомпозицията

- паралелната обработка на двете фази от LU декомпозицията може да се извърши с разпределяне на алгоритъма между процесорите по редове или колони на матрицата $Ab_{n \times n+1}$
- пример - когато размера на системата е от порядъка на n , фазата заместване при паралелна обработка по колони може да се извърши в следните $(n - 1)$ стъпки:
 - стъпка 1 - вход долно-триъгълна матрица A и вектор B - напр. 8.20 за $n = 4$ - $(n - 1)$ процесора обработват паралелно изразите от вида $b_i^{(1)} = b_i + a_{i1}x_1$, $i = 2, \dots, n$ и $x_1 = b_1$
 - стъпка 2 - $(n - 2)$ процесора обработват паралелно изразите от вида $b_i^{(2)} = b_i^{(1)} + a_{i2}x_2$, $i = 3, \dots, n$ и x_1, x_2 са известни
 - стъпка k - $(n - k)$ процесора обработват паралелно изразите от вида $b_i^{(k)} = b_i^{(k-1)} + a_{ik}x_k$, $i = k + 1, \dots, n$ и x_1, x_2, \dots, x_k са ИЗВЕСТНИ

Балансиране на LU-декомпозицията

- броят на обработващите процесори намалява с изпълнението на стъпките, което води до по-ниска ефективност на обработката; този ефект се наблюдава при повечето методи за решаване на СЛУ
- по принцип разделянето на проблема по редове (уравнения) е свързано с определяне на базовия ред и предаване на неговите параметри до останелите процесори, след което всеки процесор обработва един (или повече) от редовете
- аналогична обработка може да се извърши и с разделяне по колони, но в повечето случаи обработката по редове постига по-добро бързодействие

Аритметични изрази

- ✦ състоят се от оператори и операнди със скоби за явно задаване на реда на операциите
- ✦ при синтактичния разбор (parsing) изразите се преобразуват в дърво; когато операциите в тях са бинарни - и дървото е бинарно - 8.22
- ✦ изчислението на израза става рекурсивно по неговото дърво, което логически е еквивалентно на задача за обхождане на бинарно дърво
- ✦ елементарни изрази са тези, в които всеки операнд (променлива) участва само веднъж
- ✦ достатъчни условия E да е елементарен израз са:
 - ✦ $E = x_i$; x_i е променлива
 - ✦ $E = \otimes G$; G е прост израз и $\otimes \in \{+, -\}$
 - ✦ $E = G \otimes H$; G, H са прости без общи операнди и $\otimes \in \{+, -, *, /\}$
- ✦ пример: $E = x_1 * x_2 * x_3$ е елементарен, но $H = x_1^2$ не е
- ✦ еквивалентни изрази са тези, които приемат еднакъв набор аргументи (по брой и тип) и връщат един и същ резултат за всеки набор от стойности на тези аргументи - пример: $E_S = (x_1 x_2 + x_3) x_4 + x_5$; $E_P = x_1 x_2 x_4 + x_3 x_4 + x_5$

Паралелна обработка на аритметични изрази

- паралелизмът при решаването на изрази се задава с дървото на разбора, а при потоковите архитектури - с графа на зависимостите
- еквивалентните изрази могат да имат различни дървета на представяне и съответно различна степен на паралелизъм - напр. E_S и E_P (от 1.) са подходящи съответно за последователна и паралелна обработка и имат различно представяне с дърво на разбора и различен паралелизъм - 8.23.1
- за съпоставка на последователната и паралелната обработка на един израз (респ. на еквивалентни изрази) се използват следните критерии (8.23.2):
 - брой стъпки (последователни или паралелни операции) за решаване на израза
 - брой процесори - т.е. ниво на паралелизма (при MIMD архитектура)
 - общ брой операции

Аритметични изрази в SIMD и MIMD

- допълнителна характеристика за израза е възможността за обработката от SIMD архитектура, при която паралелно може да се изпълнява само една елементарна операция (от всички процесорни елементи) - пример: еквивалентните изрази

- $E_0 = (((((x_1 * x_2) + x_3) * x_4) + x_5) * x_6) + x_7);$

- $E_1 = (((x_1 * x_2) * (x_4 * x_6)) + (x_3 * (x_4 * x_6))) + ((x_5 * x_6) + x_7)$ и

- $E_2 = (((x_1 * x_2) + x_3) * (x_4 * x_6)) + ((x_5 * x_6) + x_7),$

са с различен паралелизъм и сложност (брой стъпки) по отношение на SISD, SIMD и MIMD архитектура - (8.24)

- паралелната обработка на даден израз по принцип се извършва като за всеки връх на дървото се планира процесор:

```
repeat
```

```
  for each vertex x do in parallel
```

```
    if (children(x) known) then
```

```
      compute x
```

```
      remove children from the tree  endif  endfor
```

```
until only root left
```

- времевата сложност на такъв алгоритъм е $O(\text{lb}n)$ където n е броя операции и процесори, а стойността на обработката е $O(n \text{lb}n)$
- поради зависимостта по данни броя процесори може да се намали без да се увеличи времето за решаване на израза - средностатистически $p_{\text{opt}} = n / \text{lb}n$; в този случай стойността е $O(n)$

Сортиране

- ✦ сортирането на структури от елементи по техен ключ (стойност) е задача, която се изпълнява от компилатори, редактори, системни модули за управление на паметта и процесите и много приложения
- ✦ сортирането се разграничава на вътрешно и външно, като при второто само част от сортираните елементи се разполагат в основната памет, а останалите са във външната памет
- ✦ сортирането се базира на разделяне на елементите по групи и сравняването им в рамките на групата (в крайна сметка сравняването им по двойки), така че има две последователни фази - разделяне и сливане
- ✦ фазата разделяне присъства винаги тъй като операцията сравнение-размяна е бинарна, следователно последователността за сортиране трябва да се раздели по двойки операнди; допълнително предимство на разделянето е, че обработката по части позволява паралелизъм

Методи за сортиране

- два основни метода се прилагат от различни сортиращи алгоритми:
 - сливане - последователността за сортиране се разделя на две равни по размер части, които на свой ред се сортират рекурсивно; след това двете сортирани части се сливат - при този метод сравняването (и избора) на елементите става във втората фаза - сливането («*easy split / hard join*»)
 - разделяне - последователността за сортиране се разделя на две равни по размер части като всеки елемент от първата е по-малък от кой да е елемент от втората; процеса на разделяне продължава рекурсивно за тези части до изчерпване, след което подредените елементи се сливат в сортирана последователност - при този метод сравняването (и избора) на елементите става в първата фаза - разделянето («*hard split / easy join*»)
- ефективността и бързодействието на паралелните версии на сортиращите алгоритми зависят значително от използваната архитектура

Представяне на сортирането с мрежи

- ✦ сортирането се представя с мрежи или графи, от които лесно се извлича топологията и процесите на паралелното сортиране
- ✦ сортиращите мрежи са комбинация от компаратори - логически устройства, които извършват операцията сравнение-размяна (8.27)
- ✦ формално компараторът е четириполюзник - устройство с два входа $I_{1,2}$ и два изхода $O_{1,2}$ - които имат следните свойства:
 - ✦ $O_1 = \min(I_1, I_2)$
 - ✦ $O_2 = \max(I_1, I_2)$
- ✦ компаратори, които нямат общи входове-изходи, могат да функционират паралелно
- ✦ компараторите се свързват в компараторни каскади (comparator stages), като изход[ите] на един компаратор е/са вход[ове] на следващ - функционирането на компараторите в каскада е последователно

Сортиращи мрежи

- ✦ формално сортиращите мрежи са насочени графи със следните свойства (8.28.1):
 - ✦ върховете, от които има само излизаща дъга (ребро) са входове, а тези към които има само влизаща дъга са изходи на графа
 - ✦ останалите върхове (освен входовете и изходите) са компаратори
 - ✦ изходите на сортиращата мрежа съдържат сортирана последователност от стойностите, които се записват във входовете - т.е. сортиращите мрежи се състоят от компараторни каскади
- ✦ с помощтта на сортиращи мрежи алгоритмите за сортиране могат да се проектират систематично с формални средства
- ✦ пример (8.28.2): мрежата на сортирането «мехурче» се състои от $n(n-1)/2$ компаратори в $(2n-3)$ каскади, паралелизмът на алгоритъма е $(n-1)$ и при наличие на такъв брой процесори алгоритъмът ще се изпълни за $(2n-3)$ стъпки
- ✦ сливаща мрежа е такава сортираща мрежа, на която входовете се делят на две [наредени] равномошни множества и ако на всяко от двете множества входове се подаде сортирана последователност, на изходите се получава общата сортирана последователност

Представяне на сортирането с графи

- ✦ сортирането може да се представи и с графи, които обикновено са бинарни дървета, конструирани по следния начин (8.29.1):
 - ✦ листата на дървото са входове, в които се разполага несортираната последователност
 - ✦ вътрешните върхове изпълняват операцията сравнение-размяна върху последователностите, които се съдържат в техните наследници
- ✦ тъй като сортирането има две фази - разделяне и сливане - които се изпълняват последователно в този ред, понякога то се представя като две свързани бинарни дървета (за двете фази - 8.29.2) - или еквивалентно - като едно дърво, на което дъгите са двупосочни и фазата разделяне съответства на движение към листата, а фазата сливане - на движение към корена
- ✦ от сортиращото дърво лесно се извлича паралелизма на обработката: върховете от едно ниво могат да се изпълнят паралелно от различни процесори (което съответства на обработка в дълбочина)

Сортиране «четни-нечетни»

- ✦ на практика се прилагат предимно алгоритми от класа сортиране чрез сливане; при паралелната обработка най-често се реализира сортиране «четни-нечетни» и битонично сортиране (които са от класа чрез сливане) - причина за което е не само добрите оценки на тези алгоритми, но и това, че схемите (последователностите) на сравнения при тях не зависят от контекста
- ✦ базовата версия на сортирането «четни-нечетни» (*Odd-even transposition sort*) извършва операцията сравнение-размяна последователно в двуфазни итерации:
- ✦ в първата фаза се сравняват и разменят само четните елементи и техните [нечетни] съседи със следващ по-голям индекс т.е. $[i: i+1]$
- ✦ във втората фаза на итерацията сравненията са по алтернативните нечетни индекси

Сортираща мрежа odd-even

- сортиращата мрежа на базовия алгоритъм за n входни елементи се състои от n компараторни каскади; всяка каскада се състои от $(n-1)$ паралелно работещите компаратори $[i: i+1]$ - съответно за четните и за нечетните елементи (8.31)
- броят на компараторите е $n(n-1)/2$
- предимството на сортирането «четни-нечетни» (освен просототата) е запазване на принципа за локалност на операциите сравняване-размяна и също скалируемостта на алгоритъма и балансиране на операциите между процесорите в рамките на всяка итерация, но ефективността от приложението на n^2 компаратори е ниска
- в паралелна система отделните итерации могат да се изпълняват последователно от n процесора
- *Упр: да се сметне ефективността и паралелизма*

Сортиране «четни-нечетни» чрез сливане

- този алгоритъм (*Odd-even merge sort*) изпълнява сортиращо сливане на две *сортирани* последователности с еднакъв размер и рекурсивно разделяне на по-късите последователности по четни и нечетни индекси
- псевдокод:

```
Algorithm OddEven(A, B, S)    /* A,B sorted subsequences of S
begin
if A, B are of length 1 then Compare-Exchange-Merge
else
begin
  form A_odd, B_odd, A_even, B_even          /* step 1
  compute in parallel
  OddEven(A_odd, B_odd, S_odd)              /* step 2
  OddEven(A_even, B_even, S_even)
  S_odd-even = Merge(S_odd, S_even)        /* step 3
  S_odd-even = OddEvenInterchange(S_odd-even) /* step 4
end
endif  end
```

Пример: Odd-Even merge

- пример: $A = \{2, 6, 10, 15\}$ и $B = \{3, 4, 5, 8\}$ са двете равни по размер сортирани последователности за сливане в S (сортираща мрежа: 8.33):
 - стъпка 1: $A_{\text{odd}} = \{2, 10\}$, $B_{\text{odd}} = \{3, 5\}$, $A_{\text{even}} = \{6, 15\}$, $B_{\text{even}} = \{4, 8\}$;
 - стъпка 2: $S_{\text{odd}} = \{2, 3, 5, 10\}$, $S_{\text{even}} = \{4, 6, 8, 15\}$;
 - стъпка 3: $S_{\text{odd-even}} = \{2, 4, 3, 6, 5, 8, 10, 15\}$;
 - стъпка 4: $S_{\text{odd-even}} = \{2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15\}$;
- дълбочината на рекурсия е логаритмична; при всяка итерация операциите сливане и сравняване-размяна се изпълняват $n/2$ пъти, върху n процесора те се изпълняват за 1 стъпка - следователно времето за обработка остава логаритмично, а стойността на обработката е $O(n \lg n)$ - която е оптимална в сравнение със всеки последователен сортиращ алгоритъм

